

MREŽNA NASTAVA U SVIJETU

Online učenje možemo definirati kao izvođenje obrazovnog procesa uz pomoć informacijsko-komunikacijske tehnologije. U slobodnom prijevodu, to znači da je to učenje koje se odvija preko računala, za koje vam je potreban internet i u mogućnosti ste da učite s bilo kojeg mjesta i u bilo koje vrijeme. Koristi se u obliku pisanog teksta, govora, videa ili testova. U obrazovnim sustavima brojnih razvijenih zemalja ovakvo učenje postoji već izvjesno vrijeme, prakticira se na raznim učilištima, studijskim programima, ali i osnovnim i srednjim školama zbog nekih specifičnosti unutar tih obrazovnih sustava. U većini europskih država nastavni se procesi ipak odvijaju neposredno, u školskim zgradama.

Sredinom ožujka 2020. godine Europu je pogodio val pandemije koronavirusa. Zatvarale su se granice, uvodile sankcije i ograničenja, učilo u hodu, istovremeno su se pronalazili načini kako će se određeni sustavi društva prilagoditi novim okolnostima i koliko toliko uspješno funkcionirati. Svakako je jedan od najvećih izazova bio kako organizirati obrazovanje učenika i studenata u novonastalim okolnostima.

Europske zemlje su uglavnom prihvatile isti model: online nastavu preko različitih platformi.

U **Francuskoj** su osmišljeni edukativni programi na nacionalnoj televiziji, platforme za učenike, studente i profesore. Problem su predstavljali učenici slabijeg socijalno-ekonomskog statusa koji nisu imali potrebnu opremu, a često njihovi roditelji ne govore dobro francuski jezik, njima su škole pokušale osigurati tablete za praćenje nastave na daljinu.

Disciplinirani **Nijemci** nisu u početku baš dobro funkcionirali, tjednima djeca nisu išla u školu, roditelji su odlazili kod nastavnika po kopirane materijale. A onda su uložili više od 100 milijuna eura za uspostavljanje digitalne infrastrukture te su povećani kapaciteti središnje platforme za obrazovanje preko koje učenici i nastavnici koji nemaju svoje platforme, mogu jednostavno održavati online nastavu.

U **Poljskoj** su sredinom ožujka 2020. zatvorene sve škole, a nakon 2 tjedna online nastava je postala obvezna za sve. Velik broj učenika i profesora nije imao pristup internetu pa je Ministarstvo digitalnih poslova izdvojilo znatna sredstva za nabavu računala i pristup internetu.

Nizozemska je uglavnom imala kombinaciju online i redovne nastave. Dok su škole bile zatvorene za učenike, djeca zaposlenih roditelja u sektorima bitnim za funkcioniranje sustava mogla su doći u školu gdje su se o njima brinule odgovorne osobe.

Malta je odmah zatvorila sve škole do kraja školske godine, tvrdili su da im prelazak na online nastavu nije problem jer u školama već imaju razvijene digitalne alate, osigurali su tablete učenicima do 6. razreda osnovne škole. Najviše se oslanjaju na nastavu preko Microsoft Teamsa te su razvili snažnu podršku za digitalnu pismenost.

Budući da je **Španjolska** podijeljena na 17 autonomnih zajednica, sve su odluke o obrazovnim pitanjima spuštene na tu razinu. Španjolsko je Ministarstvo obrazovanja pokrenulo nekoliko mjera usmjerenih prema učenicima i studentima lošijeg ekonomskog statusa. Nacionalna televizija svakodnevno emitira edukativni program, osigurali su SIM kartice s 40 GB mjesečno učenicima koji doma nemaju internetsku vezu. Također su prošlu školsku godinu donijeli odluku da nitko od osnovnoškolaca i srednjoškolaca neće pasti razred.

U **Estoniji** je obrazovni sustav decentraliziran pa lokalne razine donose odluke. Kako u redovnoj nastavi, tako i u nastavi na daljinu škole i profesori sami odabiru načine i metode rada kojima ostvaruju zadane ishode. Ministarstvo se nije uplitalo ni davalo preporuke za materijale kojima će se izvoditi nastava na daljinu.

Ni u **Češkoj** se Ministarstvo nije miješalo u metode izvođenja nastave na daljinu, odluke su prepustili ravnateljima škola. Ministarstvo je pokrenulo web stranicu putem koje pomaže školama, edukativne programe na televiziji za učenike nižih razreda i pripreme za ispite male mature za učenike završnog razreda osnovne škole.

Na temelju navedenih primjera vidi se da se i u **Hrvatskoj** nastava organizirala po sličnom modelu. Sve se sve organiziralo vrlo brzo, i digitalne platforme, i edukativni program na televiziji, i osigurala oprema učenicima i nastavnicima, mnogo brže nego u nekim razvijenijim državama.

Kako vrijeme prolazi, sve su nam jasniji i brojni nedostaci nastave na daljinu, ali je jasno da se ona u organiziranim demokratskim zemljama ipak organizirala i tijekom pandemijskog razdoblja osigurala učenicima i studentima nastavak obrazovnog ciklusa.

Međutim, podatci koje je prikupila Međunarodna radna skupina za učitelje kojom kordinira UNESCO ukazuju na zabrinjavajuće podjele u nastavi na daljinu na globalnoj razini. Najmanje 1,5 milijardi učenika i 63 milijuna nastavnika osnovnih i srednjih škola zahvaćeno je neviđenim promjenama koje je izazvala pandemija Covida-19. Polovica učenika nema kod kuće računalo, a 43% nema pristup internetu. 56 milijuna učenika živi u mjestima koje ne pokrivaju mobilne mreže, od kojih je polovica u subsaharskoj Africi.

Kao i sve nevolje koje pogađaju svijet, i ova je pandemija ukazala na ogromne razlike u ostvarivanju osnovnih prava djece u siromašnim i razvijenim dijelovima

svijeta. Stoga je bitno osvijestiti među mladom populacijom osjećaj zahvalnosti za sve ono što primamo zdravo za gotovo, te potaknuti humanitarni rad za djecu kojoj su uskraćena osnovna prava, pa tako i pravo na obrazovanje.

Online nastava ima prednosti i nedostatke. Prednosti su: fleksibilnost – predavanje se može odslušati na bilo kojem mjestu, i bilo koje vrijeme, koliko god je puta potrebno. Učionica je mobilna, ona je tamo gdje je internet. Atmosfera je opuštena. Međutim, sve to mogu postati i mane ukoliko korisnik nije redovit, odgovoran, ustrajan i dovoljno motiviran za učenje.

Jozica Maljković, 8. b